

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVÉRE: KORONA. VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO.
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVÉRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERGÉDÜS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az ötödik olasz offenzíva megkezdődött

Az Isonzo-vonal elleni összes olasz támadások meghiusultak — A szegedi 46-os bakák San Martinónál hét rohamot vertek vissza — Nagy légi harcok Verdun környékén — A németek Vaux falut visszafoglalták — Monarchiánk szakított Portugáliával

Debrecen, március 14.

Az olasz haderő ötödik offenzívája tegnap megkezdődött. Azok a kisebb előretörések, amelyekkel az olaszok Isonzo-vonalunkat a legutóbbi napokban nyugtalanítani igyekeztek, egységes nagy csatává alakultak, amelyre az olasz hadvezetőség a tengeremelléki front minden szakaszára nagy erőket összpontosított.

Az olaszok általános támadását, melyet a háború krónikája az ötödik isonzo-i csata néven fog följegyezni, már vártuk és illő módon fogadtuk. Az ellenség akciója, melyet — mint a korábbi vezérkari jelentésekből ismeretes — élénk tüzérségi támadás előzött meg, mindenütt megtört a vitéz védők ellenállásán. A csata tegnapi első napján, mint az előbbi négy isonzo-i csatában, ismét Görz és a Doberdo-fensik volt az olasz áttörési kísérletek célpontja, de az olaszoknak csakhamar arra a tapasztalatra kellett jutniok, hogy az Isonzót most is ugyanolyan hátró szívű és acélkaru hősök védik, mint az első négy csatában. Főleg a Doberdo-szakaszon, San Martinónál rontottak nagy erővel állásainknak, ám itt magyar katonákkal találta szemben magukat, a szegedi 46-os bakák, akik hét olasz rohamot vertek véresen vissza.

Az ötödik isonzo-i csatát nem stratégiai megfontolások vezetik, hanem politikai okok. Emlékeztetünk rá, így volt a negyedik isonzo-i csatával is. — Akkor az olasz parlament téli ülészakánának akart kedveskedni Cadorna Görz elfoglalásával, most pedig Párisból parancsoltak rá, hogy kezdje már meg azt az együttes és közös offenzívát, amelynek tervét tudvalevően még a verduni csata előtt állapították meg az entente hadvezérei. Ha el is tekinthetünk a világháborúnak attól a tanulságától, hogy a politikai okokból indított offenzívának mindig rettenetes kudarc lett a vége, ha csupán azt mérlegeljük, hogy az olaszokat egyszerre megszállta a szövetségi hűség, akkor is eleve céltalannak tekinthetjük ezt a tegnap kezdődött csatát, mert hiszen a németeknek, akik nincsenek háboruban Olaszországgal, egyetlen katonájukat sem kell elvonniok

Verduntól az Isonzohoz, ahol különben a magyar és osztrák seregek egymagukban is elég erősek, hogy vérebe fojtsák az olasz rohamot.

Verdunnél a helyzet tegnap sem változott. Francia forrás híriül adja, hogy a németek ismét birtokukba vették Vaux falut, a német vezérkar azonban erről nem tesz említést és a verduni frontról csupán a német repülők impozáns sikereiről számol be.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Az olasz háború

Az új olasz offenzíva megkezdődött

Budapest, március 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az Isonzo - arcvonalon nagyobb harcok kezdenek kifejlődni. — Tegnap óta az olaszok nagy haderővel támadnak. Mindenütt visszavertük őket.

A tolmeini hídfőnél az ellenség tevékenysége élénkebb tüzelésre szorítkozott. A Plava-szakaszon meghiusultak ama kísérletei, hogy akadályainkat szétrombolja. A görzi hídfőnél a Podgora-hadállásaink ellen irányított két támadást visszavertük, ugyancsak visszavertünk egy a luczinicói hídsánc elleni támadást.

A doberdoi fensik északi része ellen nagy haderő ismételtén intézett támadást. San Martinónál a szegedi 46-ik gyalogezred hét rohamot véresen visszavért.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Az olasz király lőtt egy repülőkre

Zürich, március 14. Az itteni lapok jelentik Rómából, hogy Viktor Emánuel király nemrég személyesen lőtt egy osztrák-magyar repülőgépre. Egy olasz tiszt lefényképezte a jelenetet.

A belga-francia harctér

Berlin, március 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A helyzet általánosságban nem változott.

Wjeltje mellett, Yperntől északkeletre, egy kisebb ütközet az angolok visszaverésével végződött.

Immelmann hadnagy Arrastól keletre és Bapaumetól nyugatra egy-egy angol repülőgépet lelőtt; a bennülők meghaltak. Bölke hadnagy két ellenséges repülőgépet lőtt le a francia vonalak mögött, az egyiket Marre erőd fölött, a másikat Malincournál, Verduntól északnyugatra; az utóbbit tüzérésünk szétrombolta. A két tiszt ezzel a tizedik, illetve tizenegyedik ellenséges repülőt tette harcképtelenné. Azonkívül egy angol kétfedelit légi harcban Cambraínál leszállásra kényszerítettünk; utasait elfogtuk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Vaux falu ismét a németeké

Gent, március 14. (Az Est.) Rousset alvezredes a Petit Parisien-ben azt írja, hogy a németek tegnap nagy erővel megtámadták a franciák mindkét szárnyát és sikerült nekik a rommá lőtt Vaux falut ismét elfoglalni és az erődöt részben körülfalni. Rousset a következőket írja: Az Eix és Moulainville elleni offenzíva, a melyre az erős tüzérségi előkészítés után el lehetünk készülve, összeköttetést létesíthet Vaux mellett a támadó vonallal. Habár a Ville au Bois és Berry au Bac ellen irányuló támadás kevésbé fontos, meg kell jegyezni, hogy másodrangú támadások is nagyjelentőségűekké válhatnak, ha az ellenfelet arra kényszerítik, hogy erőit fontosabb helyekről elvonja.

A legutóbbi harcok Verdun körletében

Nagy főhadiszállás, március 14. (Pietsch százados tudósítása a P. Ll.-nak.) A francia jelentésekben említett Forges és Béthincourt helységeknek március 4-ike óta folytatott lövetése és a Morte Homme és a Cote de l'Oie

URANIA

Szerda — Csütörtök
március 15-16.

Csak két nap

**AMERIKA
LÁNYA 5.**

Egy dollárkirályi
bámulatos kalandjai:

A gyovsaság királya
1 rész.

Az örökös cimborája
4 rész.

Teddy a kedvenc
vígjáték 2 felvonásban.

Szivacsipar
Kuba szigetén
természeit felvétel.

Előadások kezdete 5, 7 és 9
órákor randos helyekkel.

APOLLO

Ma szerdán:

Előadások 5, 7 és 9 órákor
randos helyekkel.

**A főváros legújabb
szencációja!**

Psylander

házasodik

Ellen Aggerhalmmal

színjáték 3 felvonásban.

**A Nordisk Compagnie
újadásága.**

A vihar asszonya

dramá 3 felvonásban.

A főszereplő:
ELSE FRÖHLICH.

Mjölse
természet felvétel.

március 5-ike óta folyó bombázása, melyekre ugyancsak a francia jelentések szerint a lövedékek orkánja hullott, ma már világosan mutatják, hogy a kiáradt Forges-patak mentén levő francia hadállást gyalogságunk rohamaira meg akartuk érlelni, azaz hogy olyan tűzérési előkészítő műveletről volt szó, amely teljes sikerre vezetett.

A Forges-patak nagy áradása dacára, a mely a széles arcvonalon való előnyomulást akadályozta, győzelemhez szokott csapataink március 7-én birtokukba vették a falut és a természetes, valamint mesterséges akadályokkal erősen megerősített és megszállott francia állásba rést ütöttek. Ezt a hódítást azután március 7-én Regnéville, a Cumières- és a Corbeaux erdő bevétele követte. A franciák minden kísérlete, hogy az elvesztett állást visszafoglalják, csapataink szívósságán meghiúsult. E sikerekhez járultak a Béthincourt-tól délkeletre fekvő erdő megtisztítása, miközben igen sok foglyot ejtettek, az északi fronton (a Maastól keletre) a Douaumonttól északnyugatra emelkedő magaslat bevétele és a keleti arcvonalon a Damlouptól délkeletre kivívott nagy területnyerés.

Annak dacára, hogy tegnap egész nap nagy hóvihar volt, különösen a kora délutáni órákban, amikor a Woevre-síkon Morgemoulinnál és a Charrière-erdőben tartózkodtam, tűzériségünk igen élénk tevékenységet fejtett ki a francia záróerődök lövetésével. Alkalmam volt egyszermind megfigyelni Hermeville és az ugyanilyen nevű erdő lövetését is.

„Győzni vagy meghalni!”

Vádak Forges helyőrsége ellen

Berlin, március 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti a nagy főhadiszállásról:

Csapataink a Corbeaux-erdőben megtalálták Bazelaire francia tábornok napiparancsát, amelyben arra figyelmeztet, hogy Forges helyőrsége nem fejtette ki a tőlük várható ellenállást. Ezért parancsnokukat haditörvényszék elé állítják. A napiparancs elrendeli, hogy az ellenállást a legvégsőkig folytatni kell. — „Győzni vagy meghalni!” legyen az elv. A tábornok végül azzal fenyeget, hogy a hátrálókra ágyúkkal és gépfegyverekkel fognak tüzelni.

A francia vidéki lakosság olégedetlensége

Rosendaal, március 14. Az ide érkezett francia újságokból kitérünk, hogy a vidéki lakosság távolról sem osztozik a Párisban uralkodó optimizmusban. A Populaire de Nantes az unalmas Havas-jelentéseket fölőselegesen mondja és ezt írja: „Konstatáljuk, hogy a Havas-ügynökség olyan dolgokról beszél, amelyek nem érdekelnek bennünket. Ha a németek veszteségei még oly nagyok is, a tény az, hogy előnyomulnak. Regnéville elfoglalása annál inkább meglepett bennünket, mert éppen a Havas-ügynökség igényesnek mondta a helyzetet ezen a frontos harci szakaszon. Annak a folytonos ismétlésén kívül, hogy az ellenség mily súlyosan kénytelen megfizetni előrehaladását, abszolút semmi sincs a félhivatalos jelentésekben.

A francia hadügyminiszter-válság

Berlin, március 14. A Lokalanzeiger jelenti Lukanoból: Campolonghi táviratozza a Secolo-nak Párisból március 12-én: Gallieni hadügyminiszter tegnap egészségi okokból nem jelent meg a szenátus hadügyi bizottságában, amely kérdéseket akart intézni hozzá. Beteg-

sége nem életveszélyes, de mégis olyan természetű, hogy rögtöni segítséget igényel; hólyagbajról van szó.

Lyautey tábornok marokkói kormányzó, az akadémia tagja, néhány nap óta Párisban tartózkodik és fölkérték, hogy Marokkoba való visszautazását halassza el. Egyesek azt hiszik, hogy ha Gallieni szabadságot kérne, Lyautey ideiglenesen helyettesíteni fogja. Ez az intézkedés azonban nem tekinthető alkotmányosnak. — Az ideiglenes helyettesítéseket ugyanis valamely más miniszter szokta eszközölni, nem pedig a minisztériumtól távol álló személyiség.

Ha Gallieni visszavonul, úgy esetleg más neveznek ki a helyére, vagy egy miniszter fogja ideiglenesen helyettesíteni. — Az előbbi esetben Lyauteyt és Barthout emlegetik utódjául.

Változás

az angol flotta parancsnokságában

Hága, március 14. A Times írja: Az a jelentés, hogy a Rosythy flottabázis parancsnokló admirálisa át fogja venni a flotta főparancsnokságát, nem jött váratlanul. Sir Robert Lowry jövőre át fogja venni a parancsnokságot a Skótszág körüli és az Északi-tenger északi részében levő egész flotta fölött.

A Shetland-szigetek elzárása

Hága, március 14. A brit admirális az összes nem angol vagy szövetséges hajóknak megtiltotta, hogy a Shetland-szigetek körüli vizekben, az ottani kikötőkben vagy a partok mentén horgonyozzanak vagy utazzanak.

A francia admirálisokat kicserélik

Gené, március 14. (Magyar Távirati Iroda.) A párisi Matin értesülése szerint a francia flottának csaknem egész admirális-karát nyugdíjazni fogják. A lapok ezt a híradást a cenzura miatt nem kommentálhatják.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, március 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Nincs újabb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Semmi újság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Viharos jelenetek a dumában

A bős párdúc az asztalra ugrik

Berlin, március 14. Az orosz határról jelentik: A cenzuráról megindult vita során a dumában újra viharos jelenetekre került a sor. A progressisták és a radikális szárnyak blokkja sürgősségi javaslatot terjesztett elő a cenzura ügyében. Több reakcionárius és a szocialisták a javaslat mellett szavaztak. Követelték, hogy olvassák föl a cenzura tulkapásainak és a hivatalos hírszolgálat kezelésének leg-súlyosabb eseteit. Rodzia iko дума elnök azonban nem engedte meg ezeket fölolvását, mert a kormány elleni igen éles támadásokkal voltak összekötve. A házszabályoknak ez az önkényes kezelése az egész házban, de különösen a radikálisoknál és a progressistáknál heves tiltakozást keltett. Viharos jelenetek jät-

szódtak le, úgy, hogy az ülést két órára föl kellett függeszteni.

Stockholm, március 14. A dumában a cenzuráról folyt vita során a legnagyobb érdeklődést Südsanor munkásképviseelőnek Maklakow volt minisztert aposztrofáló beszéde keltette. Maklakow már kormányzó korában kitűnő állat-imitátornak bizonyult, mint miniszter azonban mesteri tökélyre fejlesztette művészetét. A minisztertanács vagy a legfelsőbb körök üléseit rendszerint siettették vagy hirtelen megszakították, hogy Maklakow megkezdhesse gyönyörködtető mutatványait. Produkcióját végül az asztalra ugrással koronázta meg. Egy orosz újságot, amely ezeket a dolgokat Egy bős párdúc ugrása című cikkében ismertette, 3000 rubel pénzbüntetésre ítélték.

A hadi cenzuráról szóló törvény módosítása folytán a cenzurának nincs joga, hogy eltiltsa a vesztegekről, sikasztásokról és a hadsereg vagy a haditengerészet kárára elkövetett csaldásokról szóló közléseket. A hadi cenzurának a minisztertanács határozatai értelmében csak azokat a közleményeket szabad eltiltania, melyek a háborús kiadásokkal vannak összefüggésben.

Filipescu Oroszországban

Berlin, március 14. Az orosz határról jelentik: Filipescut Pétervárott tartózkodása alkalmával Sasonow és Polivanow miniszterek és Cyrill nagyherceg fogadták. A román kolóniában nagy banket volt, melyen Sasonow külügyminiszter, Stürmer miniszterelnök és az orosz parlament több tagja is megjelent.

Sasonow beszédet tartott, amelyben kiemelte Románia és Oroszország hosszú, különösen szívélyes viszonyát. Oroszország reméli, hogy Románia ezuttal is meg fogja találni a helyes utat. Bizik benne, hogy a román népnek kellő belátása lesz, hogy nem fog engedni a germán csábításoknak.

Filipescu azt válaszolta, hogy a román nép többsége a szövetségesek ügye mellett áll, de még nem tudják áttekinteni az ellenség jelentős erőfeszítéseit és hatalmának hallatlan fejlődését. Ámbár a román kormány elszalasztotta a kedvező alkalmakat, ő még mindig reméli, hogy nem veszett el minden.

Filipescu ezután a frontra utazott, első-sorban a nagy főhadiszállásra. A cár eddig még nem fogadta Filipescut.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, március 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs újabb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Semmi újság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Szerb csapatok Szalonikiben

Berlin, március 14. A Vossische Zeitung jelenti Athénből, hogy az első szerb csapatok Koruból Szalonikibe érkeztek. A szerbek táborát Szalonikitól nyugatra, Galanti közelében jelölték ki. A szerbeket úgy fogják alkalmazni, mint a vadászcapatokat és hegyi tűzérséggel látják el őket.

Montenegro főkörmányzója

Bécs, március 14. A király webenai *Weber* Viktor altábornagyot *Montenegro főkörmányzójává* nevezte ki. *Weber* altábornagy vezette a Lovesen elleni diadalmas hadműveleteket.

Monarchlánk szakított Portugáliával

Bécs, március 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Németbirodalom és Portugália között beállott hadiállapot következtében lisszaboni követünket utasítottuk, hogy utleveleit kérje ki és a követség egész személyzetével hagyja el az országot. Együttal a bécsi portugál ügyvivőnek kézbesítettük utleveleit.

A német—amerikai konfliktus

London, március 14. (Magyar Távirati Iroda.) A *Morning Post* jelenti *Washingtonból* 13-iki kelettel: Az a memorandum, melyet *Bernstorff* gróf német nagykövet *Lansingnak* átadott, rendkívül ügyes sakkozás és könnyen nagy károkat okozhat nekünk. — Egészen új módja ez a propagandának és a diplomácia történelmében első eset, hogy egy nemzet hivatalos felhívást intéz egy más állam népéhez, mert a német emlékirat tényleg az amerikai néphez szól. A *New York World* hangsúlyozza, hogy az amerikai kormány komoly megfontolás tárgyává kell tennie a német birodalmi kormányt az a nyilatkozatát, hogy az angol kormány a kereskedelmi hajókat támadó célokra fegyverezze fel. Ha Németország ezt bebizonyítja, akkor az Egyesült Államoknak erélyesen kell ez ellen tiltakozniuk.

A törökök harcai**Hadhajók bombázták a smyrnai partot**

Konstantinápoly, március 13. (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállásról jelentik: Az *Irak-front* és a *Kaukázus-front* nincs fontosabb hír. A *Felahie*-szakaszon tüzéségünk előtt egy angol repülőgépet, amelynek utasai a repülőgépen levő bombák felrobbanása következtében meghaltak.

Két torpedóromboló-naszád és egy monitor ágyuzta a *Smyrnatól* keletre fekvő parton levő *Jenikale* és *Cezme* helységeket, de néhány lövés leadása után eltávoztak.

Az angolok vesztesége a Dardanelláknál

Rotterdam, március 14. Londonból jelentik: Az alsóház tegnapi ülésén *Tenant* hadügyi államtitkár bejelentette, hogy az angol gyarmati csapatok és az angol tengerészet a Dardanellák elleni támadásban 333 tisztet és 11,221 gyarmati katonát vesztek.

A Feller-féle étvágygerjesztő, enyhén hashastó hatású Rebarbara

„Elsa-Pilulák“

megkönnyebbülést hoznak.
6 doboz bérmentve 4 K 40 f. Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Centrale 130. sz. (Zágráb megye). — Több mint 100,000 köszönőlevél.

A 18 éves népfölkelők összeírása és sorozása

Budapest, március 14. A székesfőváros tanácsa plakátokon közli a honvédelmi miniszter rendeletét, mely szerint

az 1898. évben született népfölkelésre kötelezettek,

az ausztriai állampolgárok, a Boszniában és Hercegovinában született egyének is, továbbá az 1865—1897. évek között született népfölkelésre kötelezett egyének, akik a bemutatató szemlérel, illetve a pótszemlérel bármilyen okból távol maradtak, összeírásuk végett

1916. évi március 16-án

jelentkezni tartoznak.

A most említett népfölkelésre kötelezettek bemutatató szemléje

1916. évi április hó 11.

és május hó 3. napja közötti időben,

később közzéteendő napon fog megtartatni.

A honvédelmi miniszter rendelete értelmében az 1865-ben született és ennél fiatalabb koru orvosok 1916. évi március hó 17-ikétől 23-ikáig jelentkezni tartoznak.

HIREK

***

— **Számonkérőszék a városnál.** Domahidy Elemér főispán e hó 21-én délelőtt 9 órára számonkérőszéket tüzött ki a városháza nagytermében, melyen a törvényhatóságot dr. Nagy Lajos és Juhász Ignác fogják képviselni. A számonkérőszéken az 1915. évi június 30-tól 1916. évi február 29-ig tartó közigazgatási munkálkodás bíraltatik felül. Szakelőadók, hivatalok erre vonatkozó beszámolójukat e hó 20-án déli 12 óráig tartoznak beadni az elnöki osztálynál.

— **Új főispán.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Ambrus Sándor* békésmegyei alispánt Békés vármegye főispánjává nevezte ki.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán délután 5 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Debreceni hősök kitüntetése.** A király *Clément Pál* 7. huszárezredbeli századosnak az ellenség szemben vitéz magatartása elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel, *Baumann Sándor* Ferenc, a 2. népfelkelő huszárezrednél beosztott 2. honvédhúsárezredbeli tartalékos alállatorvosnak az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálata elismerésül az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, *Kulich Pál* szakaszvezetőnek és *Hönigsz Ferenc* tizedesnek a 2. népfelkelő huszárezredben az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül az ezüsti érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta, továbbá megparancsolta, hogy *Telegdi József* 7. huszárezredbeli tartalékos századosnak az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért a legfelső dicséret elismerés ujjal tudtul adassék, végül megengedte, hogy *Buzás Mklós*, egy népfelkelő gyalogezrednél beosztott 3. honvédgyalogezredbeli aferezdes a német császár által neki adományozott 2. osztályu vaskerestet elfogadhassa és viselhesse és *Papler Pál* 3. népfelkelő gyalogezredbeli hadapródjelölt a német császár által neki adományozott harcos érdemérmét elfogadhassa és viselhesse.

— **Az állomás előtti park rendbentartása.** *János Mihály* Miklós állomásfőnök, törvényhatósági bizottsági tag beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben szövé teszi, hogy a város nem fordít megfelelő gondot a vasúti állomás-épület előtti parkozott tér rendben tartására. Alig van város, amelyiknek olyan szép tere volna a vasúti állomása előtt, mint Debrecennek. Kéri a várost, hogy ezentul több gondot fordítson e tér széppé tételére. A tanács is osztotta az állomásfőnök nézetét és kiadta az ügyet a mérnöki hivatalnak.

— **A budapesti értéktőzsde megnyílt.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a budapesti értéktőzsdét közel husz hónapi szünet után ma délelőtt 10 órakor megnyitották. Az első napon az üzlet képe nyugodt volt, a forgalom csendben folyt le.

— **Katonai kinevezés.** A király *Csikos Sándor* dr., a debreceni megfigyelő állomáshoz beosztott volt tartalékos ezredorvost a magyar királyi honvédség szolgálaton kívüli viszonyában ezredorvossá kinevezte.

— **Zichy István gróf megmérgezte magát.** Bécsből táviratozzák, hogy *Zichy István* gróf országgyűlési képviselő tegnap reggel a *Hamburger-Strassén* levő lakásán szublimáltal megmérgezte magát. A mentők egy szanatóriumba szállították, ahol csakhamar annyira javult az állapota, hogy visszavihették a lakására.

— **Zoványi Jenő egyetemi tanár előadása.** A debreceni tudományegyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamán nagyszámu közönség érdeklődése mellett folytatta ma *Zoványi Jenő* egyetemi tanár „A reformáció Debrecenben és a Tiszán túl” című előadását. A tiszántuli reformáció kiváló alakjainak működését ismertette, majd áttért a debreceni reformáció mozzanataira, *Szegedi Kis István*, *Lippai Kristóf* buzgólkodására, amelyet a reformáció megerősítése érdekében kifejtettek. Megemlékezett a toronyi zsinatról, a szuperintendenciák szervezéséről s ezután bővebben vázolta a reformáció továbbfejlődését a váradi püspökség területén és különösen részletesen foglalkozott *Kálmáncsehi Sánta Márton* reformációi működésével. 1549-ben a debreceni városi tanács már a reformációhoz tartozott és később maga is buzgólkodott annak megerősödésén. A közönség élénk figyelemmel kísérte az érdekes előadást, amelyért lelkesen tapsolt *Zoványi Jenő*nek.

— **Ullmann Sándort szabadlábra helyezték.** Nagyváradról táviratozzák, hogy a királyi ügyészség *Ullmann Sándor* nagykereskedőt, akit öt hónappal ezelőtt hadseregszállítási visszaélések vádjára miatt letartóztattak, ma szabadlábra helyezte. Az eljárás tovább folyik *Ullmann* ellen.

— **A reáliskola ifjusága Diákfalvára.** Szombaton délután hat órakor az *Arany Bika* mezőszínházában szindarabban egybekötött hangverseny lesz *Diákfalva* felépítésének a javára. Az állami reáliskola igazgatósága iparkodott olyan műsort egybeállítani, amely a város élőkölő és intelligens közönségének méltó élvezetet szerez. *Dr. Kardos Albert* igazgató, városunk kulturéletének hatékony tényezője, nyitja meg az ünnepélyt. Utána *Szavay Gyula* reáliskolai tanuló korából vett élményeket olvas fel. *Markovits Lajos*, ki szintén növendéke volt az intézetnek, szaval ezután aktuális háborus költeményeket. A tanári vonósnegyes (*Pirbauer*, *Jakucs*, *Nádasdy*, *Pálffy*) *Mozart* egyik fiúbemésző quartettjét adja elő — a töliük megszokott pontos finomsággal. *Falk László* reáliskolai tanuló s az országos zenekadémia tehetséges növendéke pedig zongorázni fog. Aktuális szindarab zárja be a műsort. Az ünnepély iránt, amelyre való előkészület a nagy célhoz illő buzgalommal folyik már hetek óta, egyre nagyobb s mint örömmel értesülünk — egyre melegebb az érdeklődés. Jegyek *Hegedüs* és *Sándor* könyvkereskedésében kaphatók.

— **Psylander házasodik.** A mozi-világ legújabb szenzációja ezidőszent: *Psylander* házasodik! Az esküvőre hivatalos egész Debrecen s amennyire mi a „*Psylander-hódolók*” számát ismerjük, meg vagyunk győződve, hogy sokan elfogadják a meghívást és készséggel mennek az *Apollo*ba, ahol ma 5, 7 és 9 órai előadásokon lesz a lakzi. Látni fogjuk tehát a népszerű művészt frakkban, oltár előtt, az irigylet árával. Oh! hány szív fog erősen dobogni... Hogy mindez így lesz ma az *Apollo* bemutatóján, arról kezeskedik a *Budapesten* egyidejűleg tartott *Psylander*-esküvő, ahol ugyancsak fáradságos munka volt jegyhez jutni. Az *Apollo* előadásai ma 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyek előre válthatók az *Apollo* pénztáránál d. e. 11 órától.

— **200 vagon elítelt gabona.** A hatósági közegek nagy körültekintéssel folytatják Debrecenben az elítelt gabona-készletek föl kutatását. Minden nap újabb mennyiséggel szaporodik a felkutatott készlet. Az eddigi adatok szerint a Debrecenben eddig föl kutatott gabona- és lisztkészlet több mint 200 vagon. — Ez a mennyiség azonban még előreláthatóan növekedni fog.

— **Amerika lánya** (The girl of the U. S. A.) egy dollárkirálynő csodálatos kalandjainak ötödik folytatása kerül szerdán és csütörtökön az Urániában bemutatásra. „Az ördög cimborája”, kaland a tengeren, végig irrápás, teljesen újszerű cselekmény. „A gyorsaság királya”, kaland egy örüllt, a legizgalmasabb film, melyet a kinematográfia eddig produkált. Csupa vakmerő bravúr! Ez a film csak két napig marad műsoron. Jegyek reggel kilenc órától válthatók az Uránia irodájában. Telefon 12—51.

Salvator sör
módjára kitűnő tápsör a „Hősök söre”, ajánlatos betegeknek, lábadozóknak, idegesség ellen, vérszegényeknek. E kitűnő gyógyászati sör rövid ideig lesz kapható palackonként minden jobb csemege és fűszerkereskedőnél, poharankint a „Gambinus” vendéglőben éjjel, nappal csapva. Már kapható Balassa Károly főtéri csemege üzletében, Kontsek Géza fűszerkereskedésében, Csanak József főtéri kereskedésében, Deutsch Albert és Fia Hatvan-és Piac-u. sarkán.

— „Fehér felhő”, Molnár Ferenc legújabb szenzációs színműve 1.50 K. Kapható Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

A hadsereg aranykönyvéből.

— A hadügyminiszterium sajtóosztályától. —

A szerb hadjárat eseményeiből

Szerbia ellen indított legutóbbi támadásunk megkezdésekor történt, hogy **Pedretti** őrnagy parancsnoksága alatt álló különítmény azt a parancsot kapta, hogy Zimony alól az ellenségtől valószínűleg megszállva tartott Cigányszigetre keljen át ladikokon, azután a sziget déli partjára előnyomulva, pusztítsa el a Száva szerb partján állítólag összegyűjtött tujákat.

Ugyanazon éjjelen szerette volna az őrnagy a parancsot végrehajtani, de nem lehetett, mert az ellenség fényszórói a ladikok előkészítését felfedezhették volna. Éjjel után egy óraker adta tudtára az őrnagy tisztjeinek, hogy a terv kivételét a fenti okokból más éjszakára kellett halasztani. Az őrnagy közlése után előlép Vági Imre 68. gyalogezredbeli hadnagy és engedelmet kér a Száva átúsására. Hamár nagyobb dolgot nem művelhettünk, legalább így szerelmé kipuhatólni az ellenségnek fennálló viszonyokat a későbbi vállalkozás sikere érdekében.

A hadnagy megkapta az engedélyt és egy önként jelentkező közlegényvel nekivágott a folyónak. A közlegény a sötétségben csakhamar szem elől tévesztette a hadnagyot és visszahagyta. A hadnagy egymaga uszott tovább és felderítette azt a körülményt, hogy a szigeten nincsen ellenség, mert a víz egészen elborította a szigetet. Ennélfogva bajos volna a szigeten előnyomulni. Meggyőződött arról is, hogy a szerb parton tuják nincsenek. Koromsötét éjjel, teljesen ismeretlen ellenséges területen vitte véghez Vági hadnagy ezt a tettét részben uszva, részben a szigeten mély vízben gázolva és egy-egy fára mászva, hogy mentől többet láthasson. A cselekedet nagyon merész volt, de katonai szempontból nagy eredménnyel járt. Jutalma a hadidíszítményes III. osztályú katonai érdemkereszt volt.

Le Beau vezérőrnagy dandárának kellett a pricinovici hegyeket, melyeket a szerbek erős fedezékek mögül védtek, megostromolni. A tá-

madást a 10. tábori ágyvezéred **Barabás** Bernát százados vezénylete alatt álló ütegeknek kellett előkészítenie.

Gyalogságunk már támadásra indult. Az üteg a szakadékos terepben úgy el volt fedve, hogy a tábornok sürgős utasításokat nem is küldhetett az ütegekhez. A talajviszonyok és a homály különben is nagyon megnehezítették a dandártörzs és az egyes alsóbb parancsnokságok közötti összeköttetést. Barabás százados is hasztalan igyekezett a dandárparancsnokkal érintkezésbe jutni és így önálló elhatározásra és cselekvésre látározta el magát.

A dandárparancsnok és az egész dandár feszült figyelemmel követi a tüzésnek a már megkezdett beavatkozását. A hegy meredek, az ellenség gyilkosan tüzel és rajvonalunk csak lassan nyert teret.

Most dördül Barabás százados ütegeinek első sortüze. A szerbek sorait jól megritkította. Gyalogságunk is látja, hogy mily pusztító hatása van ágyúink tüzeinek és éktelen „Hurrá!” kiáltásokban törnek ki. Ilyen harsogó „Hurrá!” kiáltásokkal üdvözik katonáink az üteg bámulatos gyorsasággal egymást követő sortüzeit, mely amvira elhallgattatta az ellenség lövöldözését, hogy az ellenségnek szorongással való elkergetésére került nem sokára a sor. — ami sikerült is! A pricinovici hegyeket elfoglaltuk, amiben nagy része volt az önálló cselekvésre utalt Barabás századosnak, aki magas kitüntetésben részesült.

SZÍNHÁZ

Műsor:

SZERDA: *Prológ. A vörös ördögök*, énekes játék.

CSÜTÖRTÖK: *Trilby*, színmű.

Komlóssy-ut 41. alatti sőtákeri nyaraló szőlővel, gyümölcsösökkel kiadó. Feltételek megtudhatók Péterfia 31. szám alatt.

Felhívás hadibiztosításra!

Az Augusztia főhercegasszony védnöksége alatt álló Augusztia gyorssegély-alap a Phönix életbiztosító-társasággal karöltve

hadibiztosítást

létesített, mely hadseregünk tisztjeinek és katonáinak családját azon bekövetkező fájdalom esetében van hivatva hathatós támogatásban részesíteni, midőn a hadbavonult családtagok vissza nem tér, s a hátramaradt családtagoknak a gyász és nélkülözés napjaiban gyorssegélyre a legnagyobb szükségük van. Az a férfi, kit hazafiúi kötelessége a harctérre szólít, ne mulassa el, hogy övének a legrosszabb eshetőségre segélyt biztosítson.

Az a nő, kinek férje a harctéren van, ne feledkezzék el arról a kötelességről, hogy gyermekeiről gondoskodják! **Senki se mulassa el, hogy ezen kis anyagi áldozatot meghozza s önmagát és övét a háboru esetleges szomorú következményeitől megóvjá.**

A biztosítási díj igen mérsékelt; így egy népfelkelő katona családjá 45 K-ért 1000 K-ra, 90 K-ért 2000 K-ra biztosíthatja a hadbavonultat és így tovább.

De lehet kisebb összegre is biztosítani, így pl. 500 K-ra, mely után 22 K 50 fill. díj fizetendő, stb.

Tartalékos katonáknál a biztosítási díj valamivel magasabb és pedig a biztosított összeg 7%-a, egészségügyi- és train-csapatoknál 5 1/2%-a.

A díj befizetésének igen kedvező feltételei vannak, így a hadisegélyből négy havi részletben is levonásba hozható.

Bővebb felvilágosítást ad az Augusztia gyorssegély-alap főtisztviselője a városházán a Népirodában d. e. 9—12. és d. u. 2—4., hol a biztosítások eszközöltenek.

Augusztia gyorssegély-alap Igazgatósága.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Cipők
amerikai egész sevró varrott 20 koronájával. Iskolai és gyermekcipők legolcsóbban beszerezhetők Nagy cipőáruház Hatvan-u. 8.

Eladó
1800 □-l föld a *légtáskert*, Basahalma-utca 13. szám, III-ik járás, a vasut mellett, részletekben is. Értekezhetni lehet a csösznél vagy Csapó-u. 18. alatti mézárúszékben.

Eladó
újföldön a Prack-féle 4 hold föld. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Aranyat-erőstöt, brilláns, záloggyeget vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Csalos,
ügyes varróleányok felvételnek Halmágyinál.

Szakmányos
szőlőmunkások azonnali alkalmaztatásra felvételnek. Jelentkezhetnek Debreceni Gazdák Bankban, Kossuth-utca 17.

Siffon
hármastükörrel, toilette hármastükörrel, egy szalontükör és többféle szép butorok eladók Iskola-utca 8

ELSŐRENDÜ
POROSZ KÖSZÉN
valamint kiváló minőségű
BELFÖLDI SZÉN
minden mennyiségben kapható az
Első debreczeni mézshomokkőteglagyárnál
Piac-utca 59. Telefon 600.

Somossy László cég
KASZDUVÁRMENYE SZÁLLÍTÓJA
kirakatalban látható a
Tavaszi Costümkelme
és ruha-selyem
ujdonságai.

Legszebb
háborús ujdonság!

Épen most jelent meg

Uray Sándor debreczeni ref. lelkész, kiváló népies író műve:

ÖRÖKZÖLD KOSZORÚ
HŐSEINK SIRHALMÁRA.

Vigasztaló könyvecske a világháború gyászviselői használatára.

A mű benső értékéről, gazdagságáról bizonyosságot tesz annak egész terjedelme.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, könnyei felszáradnak, lelke megnyugszik; a gyász tétlensége helyett az Istenben bízó munka mezejére visszatér s áldást mond még arra is, aki kezébe juttatta az „Örökzöld koszorút!”

Hisszük, hogy ez a mű hatalmas eszköze lesz magyar népünk talpraállításának s a fájó mult helyett egy szebb jövő megteremtésének.

A 160 oldalra terjedő 12 1/2—8 1/2 cm. nagyságú, zsebbe tehető, gyönyörű emlékkönyv ára díszes fekete kemény vászonkötésben, dombornyomással és aranyozott címfelírral darabonként 1 korona.

Megrendelhető a kiadóknál:

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvkiadóhivatala
Debrecen, Piac-utca 49.